

Täysistunto

Keskiviikko 9.11.2016 klo 14.00—19.41

36. Lakialoite laiksi opintotukilain muuttamisesta

Lakialoite LA 101/2016 vp Sari Tanus kd ym.

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 36. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

Keskustelu

19.33 **Sari Tanus kd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esitämme, että opiskeleville alaikäisen lapsen huoltajille maksetaan opintorahakuukausilta 200 euron huoltajalisä. Huoltajalisä maksetaan jokaiselle lapsen huoltajana toimivalle ja opintorahaa nostavalle opiskelijalle. Mikäli molemmat vanhemmat ovat opiskelijoita, molemmat saavat huoltajalisän. Lisäksi esitämme, että opiskelijan opintorahan määrää laskettaessa ei oteta huomioon hänen vanhempiensa tuloja, jos opiskelija on oikeutettu opintorahan huoltajalisäänsä. Huoltajalisästä säädettäisiin aiemmin kumotussa opintotukilain 2 luvun 13 §:ssä. Lisäksi huoltajalisän vuoksi tehtäisiin muutokset opintotukilain 2 luvun 11 §:n 1 ja 2 momenttiin sekä opintotukilain 2 luvun 19 §:n 2 momenttiin. Arvioitu kustannus vuositasolla on 20 miljoonaa euroa, mutta kokonaisvaikutuksiltaan opintorahan huoltajalisältä voi odottaa myönteisiä vaikutuksia sekä kansantalouteen että kestävyysvajeeseen.

Kelan opintoetuustilaston mukaan lukuvuonna 2014—2015 oli 10 755 sellaista henkilöä, jotka saivat opintotukea ja olivat elatusvelvollisia; kaikkiaan opintotuen saajia oli 288 057. Väestöliiton perhebarometrin mukaan toteutunut lapsiluku on tänä päivänä keskimäärin 1,65 naista kohden, kun se vielä viisi vuotta sitten oli lähes 1,9. Ensisynnyttäjien keski-ikä on noussut vuosi vuodelta, mikä osaltaan selittää, ettei perheiden toivoma lapsiluku toteudu. Ensimmäinen lapsi saadaan nyt keskimäärin 28,5-vuotiaana. Koulutetut pääkaupunkiseudulla asuvat naiset saavat ensimmäisen lapsensa keskimäärin 34-vuotiaana eli noin kymmenen vuotta hedelmällisimmän iän jälkeen. Ensisynnyttäjien nousevan keski-ikänsä seurauksena kasvavat myös synnytysten riskit sekä tahaton lapsettomuus.

Opiskelun ja perheen yhdistäminen on tehty Suomessa hyvin vaikeaksi ja taloudellisesti erittäin haasteelliseksi. Lakialoitteen tavoitteena on tukea opiskelevia perheitä ja näin mahdollistaa perheen perustaminen jo opiskeluaikana. Tavoitteena on myös helpottaa nuorten naisten siirtymistä työelämään opintojen jälkeen eli parantaa työelämän tasa-arvoa.

Opiskelevat perheet elävät köyhyysrajan alapuolella usein, he ovat köyhistä köyhimpiä. Vaikka kaikki opintolaina nostettaisiin, tulotaso jää todella pieneksi. Opiskelun ja perhe-elämän yhdistäminen on tehtävä mahdolliseksi lisäämällä opintorahaan huoltajalisä.

Tämäkin esitys sisältyy kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2016 vp

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sivistysvaliokuntaan.